

„STOLETÁ VÁLKA – JANA Z ARKU – PRÁCE S TEXTEM

ÚKOL: Pročti si znovu v sešitě poznámky ke stoleté válce. Využít můžeš samozřejmě i učebnici či jiné zdroje. Dále si přečti **tento text o Janě z Arku**. Potom vypracuj jednotlivé úkoly v kvízu. U každé otázky je platná vždy jedna odpověď.

Vzhledem k tomu, že text je poměrně dlouhý, vyřeš test **do pátku 15.5. 2020. Počítá se ti první došlý dotazník!!!**

ODKAZ NA KVÍZ:

https://docs.google.com/forms/d/1W4l29UbGu_bdlnP9cULzEc4qbGBk2r96_OaBLBzmlOY/edit

HODNOCENÍ:

10 – 9 bodů – Výborně! Je vidět, že tě života Jany z Arku zaujal!

8 – 7 bodů – Vypadá to, že o Johančině životě víš docela dost.

6 – 5 bodů – Je zřejmé, že víš, kdo je Jana z Arku.

4 – 3 body – Zamysli se nad sebou! Něco bys měl o stoleté válce opravdu znát!

2 – 0 bodů – Palec dolů! Není co komentovat.

Autor textu: Jakub D. Kočí, in časopis Časostroj, prosinec 2015, upraveno

NEUVĚŘITELNÝ PŘÍBEH JANY Z ARKU

Může čtrnáctiletá dívka vést armádu do boje?

„Bylo jí sotva 17 let, když odešla z rodného domu ve vsi Domrémy, asi 250 kilometrů východně od Paříže.“ Co, kdo to mluví? Rozhlížíš se, ale nikdo v dohledu. To je nějaký elektronický průvodce časopisem, který se řídí podle toho, jakou stránku čteš. „Nechala si na mne vyšít dva anděly, květy lilie a nápis Jesus Maria,“ ozve se hlas znovu a už ti pomalu dochází, že si pusou na špacír pustil praporec Jany z Arku!

„Moment, ty jsi prapor“, ohradíš se a praporec kývne třásní. „Jak to, že mluvíš?“ nechápeš. Praporec pokrčí cípem: „Nevím, ale moje paní také slyšel hlasy. Třeba je to tématem tohohle článku...“ Když se nad tím zamyslíš, tak to celkem smysl dává. Navíc máš teď jedinečnou šanci dozvědět se od praporu zajímavosti, které se běžně v učebnicích dějepisu nepíší. Tak ji koukej chytit za pačesy!

Z obyčejné holky hrdinkou

Johanka se narodil v roce 1412 ve francouzské vesnici **Domrémy**. Bylo to v době, kdy její země válčila s **Anglií, a nepřítel ovládal velkou část francouzského území**. Johanka ale vyrůstala jako normální holka – starala se o domácnost, předla a někdy také pásala otcův dobytek. Když však Angličané napadli i její rodný kraj, začala se modlit k Bohu za záchranu Francie. Bylo jí 13 let, když poprvé zaslechla v hlavě cizí hlas. „*Nejdřív se ho bála*,“ začíná vyprávět praporec, „*ale když se vrátil potřetí, pochopila, že jde o anděla. Ten jí sdělil, že ji Bůh vyvolil k záchraně Francie*. A opakoval, že má vyrazit **na pomoc obléhanému městu Orléans**. A tak se sebrala a šla. Dostala se až k následníkovi francouzského trůnu Karlovi. Řekla

mu, že ji posílá Bůh a že si stoupne do čela jeho armády a osvobodí Orléans. *A také, že se má Karel na přání Boha nechat korunovat v Remeši.* “ Připadá ti, že Jana byla nejspíš cvok? No, i blázni občas pohnou dějinami.

Ztělesněná legenda

Ať už byla Johanka cvok, nebo ne, Karel jí uvěřil. Asi mu nic jiného nezbyvalo, vleklá válka s Anglií (historie ji později nazvala **stoletou**), kterou zdědil po předcích, rozdělila zemi na dvě poloviny. **Kdyby padl Orléans, nejspíš by pak Angličané zabrali celou Francii.** To nechtěl připustit.

Johanka mu přišla zrovna do rány – **mezi lidmi totiž kolovala pověst, že zemi osvobodí panenská dívka seslaná Bohem.** „*Víš, naše společnost byla silně nábožensky založená. V 15. století hrála v Evropě církev první housle a měla velký politický vliv,*“ vysvětluje praporec. Proto dal Karel dřív, než se rozhodl Janě přidělit vojsko, přezkoumat její čistotu a tvrzení v klášteře Poitiers. „*Kněží ji shledali pokornou, neposkvrněnou, počestnou, oddanou a prostou.*“

Angličané si nárokují Francii

Duševně nemocný otec Karla VI., francouzský král Karel VI. řečený Šílený, po prohrané bitvě u Azincourtu v roce 1415 vydědil svého syna a nárok na francouzský trůn vložil do rukou anglických králů. Dauphin Karel se však země svých předků nehodlal vzdát, a nakonec opravdu vyvedl Francii z války vítězně

Dauphin – titul pro francouzského následníka trůnu

Osvobodila Orléans

„*Město bylo v obležení od října 1428,*“ vzpomíná prapor. „*Angličané ale neměli dostatek prostředků na úplnou blokádu, a tak město obléhali z věží, které stavěli okolo. Bylo jich celkem šest. Ta největší stála na jihu přímo proti mostu strženému před obléháním a hlavní městské bráně. Orleánští však mohli dál docházet východními branami a plavit se po řece Loire. Tudy se také dostala v dubnu 1429 má paní a já. Lidé nás přivítali s jásotem.*“

Už na začátku května byl díky Janině odvaze Orléans osvobozen. Statečná dívka vyjížděla v čele obránců proti anglickým věžím. Hned první den zabila dělová koule anglického velitele. **V poslední den bojů o Orléans však trefil Johanku šíp a zaryl se jí hluboko pod brnění.**

Boží zázrak

„*Mou paní odnesli z bojiště a vyndali z ní šíp. Všichni mysleli, že vykrvácí. Ona se zdvihla, popadla mne, vyskočila na koně a znovu vyjela vstříc nebezpečí!*“ dme se pýchou praporec. Pověst Jany jako posla božího tím byla zpečetěna. Od téhle chvíle ji věřila celá Francie. Vyjela na tažení podél Loiry a osvobozovala další francouzská města. Její vojevůdci i vojáci konali na bojištích zázraky. **V červenci 1429 poklekl princ Karel v kostele v Remeši. Biskup mu uložil na hlavu francouzskou korunu.** Od té chvíle byl králem Karlem VII.

Neshody ve vedení

Poslání svaté panny tím v očích nového krále skončilo. Korunovací získal rozhodující převahu nad anglickým králem. Johanka ale chtěla dobýt Paříž a všechny Angličany ze severu

země vyhnat. „Král však naši armádu rozpustil. Ne že by si moji paní nevážil, povýšil ji do šlechtického stavu a zbavil Domrémy placení daní. Ale místo boje chtěl uzavřít mír.“

Jana tedy šla dál a bojovala na vlastní pěst. A to se jí nevyplatilo. **Paříž v roce 1430 nedobyla a květnu ji u města Compiégne zajali angličtí spojenci – Burgundané**. Praporec se smutně prověsí: „*Pak už jsem se svou paní být nemohl. Burgundané ji později prodali Angličanům a ti ji odvěkli k výslechům do zámku ve městě Rouen.*“

Předem rozhodnutý proces

Soud trval několik měsíců. Ty Johanka strávila v okovech v temné kobce zámecké pevnosti. „**Čarodějnictví jí dokázat nemohli, a tak se zaměřili hlavně na nošení mužských šatů, které popírá Písmo svaté**. Nakonec 24. května 1431 chtěl biskup po zbídačené dívce, aby podepsala listinu, ve které odvolává své omyly a zřekne se nošení mužských šatů. Učinila to, ale záhy se ve vězení znovu vzbouřila a prohlásila: „*Vedl mne Bůh. Lituji toho, co jsem odřekla a odvolala. Zatratila jsem se, abych si zachránila život.*“ Po těchto slovech byla odsouzena jako kacířka a 30. května 1431 upálena na starém tržišti ve středu města. Bylo jí teprve 19 let...

Výbava pro svěťici

Zbrjí: Emění pro ženu v té době samozřejmě nikdo neměl. A tak jí ho nechal u svého mistra zbrjíře vyrobit sám Karel VI.

Meč: Boží bojovnice se neobjede bez požehnaného meče. Ten Janin byl ukrytý za oltářem kostela sv. Kateřiny ve městě Fierbois. Kde ho najde, jí prozradily její hlasy.

Víš že?

Jakmile Karel VI. získal vládu nad celou Francií, požádal o znovutevření procesu s Johankou, ve kterém byla omilostněna. V roce 1920 ji pak církev prohlásila za svatou